

1) Úvod do surdopedie

OBOR SURDOPEDIE

- ▶ obor zabývající se výchovou, vzděláváním a péčí o sluchově postižené

SLUCHOVÉ POSTIŽENÍ - TERMINOLOGIE

- prelingválně sluchově postižení
- postlingválně sluchově postižení
- nedoslýchavost: lehká (ztráta 20 – 40 dB), střední (ztráta 40 – 70 dB), těžká (ztráta 70 – 90 dB)
- hluchota úplná (totální), hluchota praktická (zbytky sluchu)
- ohluchlost
- ušní šelest (tinnitus)
- stařecká nedoslýchavost
- neslyšící: audiologická definice hluchoty
- Neslyšící: příslušníci jazykové a kulturní menšiny

medicínské hledisko vnímání hluchoty

- hluchota = choroba, defekt

kulturní hledisko

- komunita neslyšících a nedoslýchavých lidí je jazyková a kulturní menšina

NÁPLŇ OBORU SURDOPEDIE

- tvorba a rozvoj komunikačních kompetencí SP
- výchova a vzdělávání SP
- příprava na povolání

CÍL SURDOPEDIE:

- komplexní a raná péče o SP
- zdravotnická, speciálně-pedagogická, sociálně-právní a rodinná péče
- sociální a pracovní zapojení
- integrace, inkluze

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ TERAPEUTICKÉ METODY

- ▶ reedukace
 - aktivování, zlepšování činnosti postižené funkce (sluchová výchova)
- ▶ kompenzace
 - nahrazení postižené funkce jinou (zrak – odezírání, hmat)
- ▶ rehabilitace
 - navrácení do společnosti

METODY V SURDOPEDII

- vizuálně motorické (vlastní znakový jazyk neslyšících, manuálně kódovaný systém)
- audioorální (řeč, odezírání, sluchový trénink)

MEZIOBOROVÉ VZTAHY:

- ostatní obory speciální pedagogiky (logopedie, oftalmopedie,...)
- psychologie a pedagogika
- medicínské obory, technické obory
- sociologie a sociolingvistika

LEGISLATIVA

- zákon č. 155/1998 Sb. ve znění zákona č. 384/2008 Sb. o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob (v úplném znění vyhlášen pod č. 423/2008 Sb.)

znaková řeč

- zastaralý pojem označující znakový jazyk a znakovanou češtinu

znakový jazyk

- není odvozen od mluvených jazyků
- přirozený jazyk s vlastní gramatikou

znakovaná čeština

- odvozená od mluveného jazyka
- uměle vytvořený jazykový systém
- využívá znaky znakového jazyka a gramatiku ČJ

literatura:

HORÁKOVÁ, R. Úvod do surdopedie. In Pipeková, J. (ed.) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: MU, 2006, s. 127-143.

www.ruce.cz,